

Zemės ūkio verslo subjektų išlaidų apskaitos ir savikainos kalkuliavimo alternatyvų tyrimas

1. Raktiniai žodžiai: Išlaidų klasifikavimas, Išlaidų apskaita, Savikaina, Biologinis turtas, Valdymo apskaita

2. Sritis: Buhalterija, duomenų apskaita

3. Posritė: Žemės ūkio verslo subjektų išlaidų apskaitos ir produktų savikainos kalkuliavimo metodika

4. Tema: Žemės ūkio verslo subjektų išlaidų apskaitos ir savikainos kalkuliavimo alternatyvų tyrimas

5. Metai: 2019

6. Santrauka: Šiandieninėmis sąlygomis kiekvieno ūkio subjekto darbo rezultatai, jo konkurencingumas vis labiau priklauso nuo padarytų gamybos išlaidų. Praktikoje gamybos išlaidų apskaitai, analizei ir produkcijos savikainos kalkuliavimui skiriamas nepakankamas dėmesys. Priimant sprendimą gaminti ar negaminti tam tikrą nepelningą produktą, svarbu suvokti, kaip ta savikaina apskaičiuota ir kokios išlaidos į ją įskaitytos.

7. Išsamesnis santraukos variantas: Žemės ūkio verslo subjektų veikloje reikšmingą išlaidų dalį sudaro biologinio turto ir žemės ūkio produktų auginimas bei su tuo susiję žemės ūkio darbai ir paslaugos. Todėl žemės ūkio versle labai svarbu skirti biologinį turtą, žemės ūkio produktus ir nebaigtą gamybą. LR Buhalterinės apskaitos įstatyme (2019), valdymo apskaitą ūkio subjektai pasirenka savarankiškai. Dėl šios priežasties biologinio turto bei iš jo gautų žemės ūkio produktų gamybos išlaidų apskaitos ir savikainos skaičiavimo metodika žemės ūkio verslo subjektuose gali skirtis. Siekiant tinkamai sukaupti informaciją apie išlaidas ir panaudoti šiuos duomenis biologinio turto bei žemės ūkio produktų savikainai apskaičiuoti, finansinėms ir mokestinėms ataskaitoms parengti, analizei ir inovatyviems valdymo sprendimams priimti, naudinga išsami ir mokliškai pagrįsta išlaidų apskaitos ir savikainos kalkuliavimo galimybių metodika, kuria remiantis formuojama ūkio valdymo apskaita. Svarbiausiais šios metodikos elementais būtų galima išskirti: išlaidų klasifikavimą; išlaidų apskaitos sistemos ir registravimo apskaitoje būdo pasirinkimą; išlaidų apskaitos ir savikainos kalkuliavimo objektų pasirinkimą; netiesioginių išlaidų paskirstymą; žemės ūkio bei perdirbimo produktų ir biologinio turto savikainos kalkuliavimo nuoseklumą bei išlaidų paskirstymą produktams; apskaitos informacijos apie išlaidas panaudojimą finansinėms ir mokestinėms ataskaitoms sudaryti bei valdymo tikslais. Tobulėjant ir sudėtingėjant žemės ūkio gamybos procesams, augant investicijų lygiui, diversifikuojant veiklą ir plečiantis asortimentui, darosi vis sudėtingiau valdyti patiriamas išlaidas ir tinkamai jas paskirstyti konkrečioms produktams. Gamybos išlaidos yra pagamintos ir parduotos produkcijos savikainos apskaičiavimo pagrindas. Palyginus žemės ūkio produkcijos savikainos kalkuliavimo alternatyvas, nustatyti netiesioginių gamybos išlaidų bei produkcijos gamybinės savikainos žymūs svyravimai, turėję reikšmingos įtakos finansinių rezultatų pokyčiams. Nustatyta, kad reikšmingesnę įtaką turėjo netiesioginių gamybos išlaidų paskirstymo bazės pasirinkimas. Todėl siekiant parengti finansines ataskaitas, kuriose atsispindėtų tikras ir teisingas įmonės veiklos vaizdas, svarbu kuo tiksliau parinkti diferencijuotas netiesioginių gamybos išlaidų paskirstymo bazes, kurios atsispindėtų kuo teisingesnį ryšį tarp gamybos išlaidų apskaitos objektų ir tam tikrų netiesioginių gamybos išlaidų straipsnių, taip pat pasirinkti geriausiai gamybos technologiją atspindintį išlaidų priskyrimo savikainos kalkuliavimo objektams būdą. Šio tyrimo rezultatais gali vadovautis buhalteriai, apskaitos standartų rengėjai, žemės ūkio konsultavimo tarnybos specialistai, žemės ūkio bendrovės, kooperatyvai ar kitos žemės ūkio įmonės bei ūkininkų ūkiai ir gyventojai, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, tvarkydami išlaidų apskaitą, skaičiuodami žemės ūkio produktų ir biologinio turto savikainą bei sudarydami finansines ir mokesčių ataskaitas.

8. Techninis išpildymas: 1. Fundamentinių žinių įgijimas

9. Efektas: Ekonominis

10. Argumentavimas: Šiuo projektu palyginus žemės ūkio produkcijos savikainos kalkuliavimo alternatyvas, nustatyti netiesioginių gamybos išlaidų bei produkcijos gamybinės savikainos žymūs svyravimai, turėję reikšmingos įtakos finansinių rezultatų pokyčiams. Nustatyta, kad reikšmingesnę įtaką turėjo netiesioginių gamybos išlaidų paskirstymo bazės pasirinkimas.

11. Projekto aprašymas: -

12. Projekto pavadinimas: Žemės ūkio verslo subjektų išlaidų apskaitos ir savikainos kalkuliavimo alternatyvų tyrimas

13. Mokslo institucija: -

14. Kontaktinė informacija: Danutė Zinkevičienė +37061609279 danute.zinkeviciene@vdu.lt

15. Tinklapio nuoroda:

https://zum.lrv.lt/uploads/zum/documents/files/2_%20VDU%20ZUA_1%C5%A1laid%C5%B3%20apskaitos%20ir%20savikainos%20galutin%C4%97%202.pdf

16. Vizualizacija: -

17. YouTube: -

18. Bylos: -